

Granskning av förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa

Revisionen har den 19 november 2018 överlämnat rapporten "Granskning av förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa" till landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden för yttrande.

Mot bakgrund av genomförd granskning rekommenderar revisionen styrelsen och nämnden att:

1. Besluta om målsättningar för insatser som ska genomföras. Med hjälp av tydliga mål kan styrelsen och nämnden utveckla uppföljningen och analysen av insatsernas resultat.
2. Besluta om vilka konkreta insatser som behövs för att utveckla hela vårdkedjan inklusive förebyggande insatser till eftervården efter graviditet och förlossning.

Hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen har tagit del av revisionens synpunkter och lämnar följande kommentarer.

Besluta om målsättningar och utveckla uppföljningen

Handlingsplaner för vilka insatser som ska genomföras inom ramen för överenskommelserna om en förbättrad förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa och vården före, under och efter graviditet, tas årligen fram i Region Västerbotten. Efter att ha tagit del av rekommendationerna i revisorernas granskning har mål/indikatorer lagts till för insatserna inom förlossningsvården i det utkast till handlingsplan för 2019 som har tagits fram. I handlingsplanen framgår både nuläge och målvärde för ett antal indikatorer för förlossningsvård som följs upp i graviditetsregistret. Några av de indikatorer som finns i handlingsplanen är till exempel andel akuta kejsarsnitt vid förlossning, andel förlossningsbristningar grad 3-4 och andel större blödningar. Indikatorerna kommer att följas upp årligen. Det blir ett sätt att mäta om insatserna som genomförs inom satsningen leder till bättre kvalitet i förlossningsvården.

För insatserna inom primärvården framgår målsättningar i handlingsplanen för de enskilda insatserna, men det har inte tagits fram indikatorer på samma sätt som för förlossningsvården. Insatserna inom primärvården är mer i projektform och det är svårt att hitta relevanta och specifika indikatorer. Däremot framgår i handlingsplanen vad man vill uppnå med insatserna och hur de ska följas upp. För insatserna inom neonatalvården har det inte heller tagits fram specifika indikatorer, då medel främst gått till utökade grundlöner för bristyrken och studielöner för barnsjuksköterskor.

Eftersom regeringsbildandet har dragit ut på tiden efter valet 2018 är överenskommelserna inom vård och omsorg mellan regeringen och Sveriges Kommuner och Landsting inte klara. Regionerna/landstingen inväntar ännu besked och medel har inte betalats ut från regeringen. Därför har handlingsplanen inte kunnat fastställas av regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden ännu (2019-02-08).

I år håller en uppföljningsrapport på att tas fram inom Region Västerbotten med syfte att på ett mer lättillgängligt sätt beskriva vilka aktiviteter som har genomförts inom satsningen och vilka resultat och effekter man kan se av de insatser som har genomförts hittills.

Insatser för att utveckla vårdkedjan

När det gäller den specifika insatsen som skulle genomföras med en satsning på en sammanhållen vårdkedja inom barnhälsovården, mödrahälsovården och hälso-centralerna, så har satsningen inte kunnat påbörjas på grund av tidsbrist och konflikt med flera andra tidskrävande utvecklingsarbeten inom samma kunskapsområden.

Det finns flera insatser som syftar till att utveckla vårdkedjan före, under och efter graviditet som kommer att genomföras under 2019 och som beskrivs i den handlingsplan som har tagits fram. Exempel på insatser som syftar till att utveckla vårdkedjan är den nyligen startade Bäckensbottenmottagningen där kvinnor med förlossningsbristningar grad 3-4 kontaktas två veckor efter förlossning och erbjuds behandling vid besvär. De planerade utbildningstillfällena för mödrahälsovårdsbarnmorskor om bl.a. förlossningsrådsrådgivning, fosterdiagnostik och upptäckt av förlossningsskador vid efterkontroll är också insatser som syftar till att förbättra vårdkedjan.

De pågående satsningarna inom Kompetenscentrum för mödra- och barnhälsovården för gravida kvinnor med psykisk ohälsa och samspelsbehandling är en satsning på vårdkedjan för den gruppen. Kvinnor med psykisk ohälsa under graviditet identifieras, får behandling med IPT (interpersonell terapi) och sedan finns det möjlighet att möta upp med samspelsbehandling/intervention tidigt om behov finns.

Inom Centrum för gynekologi och obstetrik, CFOG, pågår olika processer där olika delar av vårdkedjan är representerade. Exempelvis finns Obstetrikprocessen där representanter från såväl förlossningen/BB som mödrahälsovård deltar. Vidare finns professioner från barnhälsovården med i BB-processen. CFOG är också på gång att utveckla ett samarbete med representanter från hela vårdkedjan som planerar att ses varje termin för att diskutera övergripande frågor där det finns behov av att utveckla olika delar.

I 2019 års handlingsplan ingår de båda satsningarna "Ökad tillgänglighet och jämlikhet i förlossningsvården och förstärkta insatser för kvinnors hälsa" och "Ökad tillgänglighet och jämlikhet i mödra- och förlossningsvården samt förstärkta insatser för kvinnors hälsa" och för varje insats finns en beskrivning av vilka aktiviteter som ska genomföras. Merparten av insatserna syftar till att på olika sätt bidra till att förbättra vårdkedjan före, under och efter graviditet.

REGION VÄSTERBOTTEN
Regionstyrelsen

Peter Olofsson
Ordförande

Kent Ehliasson
Regiondirektör